

IMPRESUM

NAKLADNIK

Hrvatsko arheološko društvo

ZA NAKLADNIKA

Jacqueline Balen

ORGANIZATORI SKUPA

Hrvatsko arheološko društvo

Arheološki muzej u Zagrebu

Gradski muzej Sisak

Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Sisku

ORGANIZACIJSKI ODBOR SKUPA

Ivan Drnić (Arheološki muzej u Zagrebu)

Vlatko Čakširan (Gradski muzej Sisak)

Ivana Miletić Čakširan (Ministarstvo kulture,
Konzervatorski odjel u Sisku)

Jacqueline Balen (Hrvatsko arheološko društvo)

FINANCIJSKA POTPORA

Grad Sisak

Ministarstvo kulture RH

Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH

Sisačko-moslavačka županija

OBLIKOVANJE I PRIPREMA ZA TISAK

Srećko Škrinjarić

TISAK

Tiskara Zelina

NAKLADA

100 primjeraka

ISBN: 978-953-6335-18-3

05.-09. listopada 2020.

znanstveni skup

HRVATSKO ARHEOLOŠKO DRUŠTVO

ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU

GRADSKI MUZEJ SISAK

MINISTARSTVO KULTURE RH,

KONZERVATORSKI ODJEL U SISKU

arheološka istraživanja
U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANJI

program

sažeci

korisne informacije

istočno i zapadno od crkve, te prostor sakristije. Osim nekih zanimljivih arhitektonskih elemenata iz različitih razdoblja – od romaničke apside do novovjekih dogradnji, istražena su i 424 groba. U izlaganju će se staviti naglasak na nalaze iz grobova, od onih ukopanih oko romaničke (najstarija faza ukopavanja) te gotičke crkve (srednja faza) do grobova datiranih u novovjekovno razdoblje. Veliku su pažnju na sebe privukli pokretni nalazi koje su iza sebe ostavili viteški redovi – templari i ivanovci.

PROJEKTI

Daria Ložnjak Dizdar¹, Petra Rajić Šikanjić², Marko Dizdar¹

¹Institut za arheologiju, Zagreb ²Institut za antropologiju, Zagreb

Predstavljanje ARHKIDS projekta Hrvatske zaklade za znanost

Na godišnjem skupu Hrvatskoga arheološkog društva prilika je predstaviti istraživački projekt Hrvatske zaklade za znanost Djetinjstvo u protopovijesti na jugu Karpatske kotline (ARHKIDS) IP-2019-04-2520 koji se provodi u Institutu za arheologiju. Projektom se multidisciplinarno proučavaju djeca kao i materijalni tragovi vezani uz djecu pronađeni u grobljima, naseljima i ostalim arheološkim kontekstima u razdoblju od kasnoga bronzanog do mlađega željeznog doba. Kombiniranim multidisciplinarnim pristupom, koji uključuje arheološku i antropološku analizu, zatim residue analize keramičkih posuda kao i analize stabilnih izotopa antropoloških uzoraka, istražuju se biološka i socijalna dob djece, zatim svakodnevne aktivnosti kojima su se djeca bavila – igra, usvajanje vještina, rad, odnos prema okolišu te rituali povezani s djecom. Dijakronim proučavanjem djece i djetinjstva kroz duži vremenski raspon od (1400. – 100. god. pr. Kr.) ukazuje se na položaj djece u različitim zajednicama i razdobljima te njihov doprinos prijenosu znanja i vještina u prošlim društvima.

Tajana Sekelj Ivančan

Institut za arheologiju

Predstavljanje rezultata istraživanja na znanstveno-istraživačkom interdisciplinarnom projektu TransFER

U izlaganju će se predstaviti rezultati interdisciplinarnih četverogodišnjih istraživanja provedenih od 2017. godine na projektu akronima TransFER, punog naziva „Proizvodnja željeza uz rijeku Dravu u antici i srednjem vijeku: stvaranje i transfer znanja, tehnologija i roba“, financiranog od Hrvatske zaklade za znanost. Projekt se provodi u Institutu za arheologiju kao nosiocu, a u realizaciji projekta sudjeluje petnaestero suradnika iz sedam znanstvenih i muzejskih institucija. Donosi se pregled aktivnosti koje su obuhvatile terenska istraživanja (arheološka, geofizička, geološka), rezultate makroanaliza i laboratorijskih analiza odabranih uzoraka i interpretacije njihovih rezultata, ali i diseminaciju rezultata putem izlaganja na znanstvenim i stručnim skupovima, publiciranja, te održanih radionica i eksperimentalne arheologije.

Sveobuhvatnost dobivenih rezultata unaprijedili su naše spoznaje o proizvodnji i obradi željeza tijekom kasne antike i ranoga srednjeg vijeka na području obuhvaćenom istraživanjima.

Marta Rakvin, Sanjin Mihelić

Arheološki muzej u Zagrebu

Predstavljanje Staze željeznog doba Podunavlja (Iron Age Danube Route)

Staza željeznog doba Podunavlja (Iron Age Danube Route) bavi se jednim izuzetno krhkim, no vrlo atraktivnim i impozantnim prapovijesnim arheološkim fenomenom, krajolicima željeznog doba. Karakterizirani monumentalnim strukturama, kao što su groblja pod tumulima, ravna groblja, visinska utvrđena naselja te oppide, kao i elementima koji ukazuju na složenu organizaciju prostora, krajolici željeznog doba pripadaju razdoblju između 9. i kraja 1. stoljeća pr. Kr. Željezno doba također je razdoblje obilježeno izvanrednim korpusom pokretne baštine, kao i nematerijalne baštine, koja se čuva u brojnim muzejima podunavske regije, uključujući najvažnije regionalne i nacionalne institucije.

Spajajući sve ove izvore znanja te stvarajući čvrstu međunarodnu mrežu stručnjaka s područja arheologije, očuvanja kulturne baštine, turističkih djelatnika te lokalnih dionika okupljenih u Udruzi Staza željeznog doba Podunavlja (Iron Age Danube Route Association), omogućuje se istraživanje, očuvanje, predstavljanje, turistička upotreba i promocija baštine iz željeznog doba na inovativan, održiv i interdisciplinaran način.

Ivor Janković

Centar za primjenjenu bioantropologiju, Institut za antropologiju, Zagreb

Prilog poznavanju kasnog Pleistocena: Projekti PREHISTRIA i iNEAL

Posljednjih petnaestak godina naše spoznaje o kasnom pleistocenu i paleolitu na tlu Hrvatske postaju puno detaljnije, prije svega zahvaljujući nizu tematskih projekata (e.g. „Paleolitička i mezolitička nalazišta na sjevernom Jadranu“, „Tranzicija i tradicija u špilji Vlakno“, Kasni musterijen na istočnom Jadranu „ARCHAEOLIM“). Ovaj pozitivan trend se nastavlja putem novih istraživačkih projekata, kao što su „Epigravetijenske zajednice Sjeverne Dalmacije“ „Posljednji neandertalci na razmeđu srednje Europe i Mediterana“ te „PREHISTRIA“. Projekt „Prapovijesni lovci i sakupljači u Istri i obližnjim regijama: obrasci života tijekom kasnog pleistocena (PREHISTRIA)“, financiran od strane Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ IP-2109-04) kao glavne ciljeve ima: 1. steći bolji uvid u različite aspekte ponašanja ljudi na području Istre u vrijeme gornjeg paleolitika, 2. usporediti te aspekte u vremenu (kronološka dimenzija) i prostoru (geografska dimenzija), 3. stvoriti kvalitetnu bazu podataka kao podlogu za usporedbe s istovremenim nalazištima na širem području te 4. podići razinu svijesti o značaju lokalne arheološke baštine. Nadalje, za budućnost proučavanja paleolitika važan je i COST (European cooperation in science and technology) projekt „Integrating Neandertal legacy: from past to present (iNEAL)“ koji će pomoći u uspostavljanju pan-europske istraživačke mreže posvećene proučavanju i popularizaciji istraživanja neandertalske baštine.